

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag med särskilda bestämmelser om försäkring av vissa tjänstepliktiga män, födda år 1924, för olycksfall i arbete m.m. samt

2) förordning om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under fullgörande av viss tjänsteplikt för män, födda år 1924,

dels ock medgiva Eders Kungl. Maj:t att bemyndiga statens arbetsmarknadskommission att till ersättningsberättigad tjänstepliktig, varom nu är fråga, utbetala familjetillägg i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som tillämpas beträffande familjetillägg till tjänstepliktig under tiden för tjänstepiktens fullgörande.

Riksdagen har bifallit förevarande proposition, vilket riksdagen härmed får för Eders Kungl. Maj:t anmäla.

Stockholm den 20 november 1943.

Med undersätlig vördnad.

Nr 490.

Godkänd av första kammaren den 24 november 1943.

Godkänd av andra kammaren den 24 november 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44, i vad propositionen avser folkhushållningsdepartementets verksamhetsområde.

(Statsutskottets utlåtande nr 247.)

Till Konungen.

Driftbudgeten.

Elfte huvudtiteln.

1:o) **Ersättning för vissa förtullningskostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen nr 344 framlagda förslag (bilaga 8, punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 8 oktober 1943) har riksdagen till Ersättning för vissa förtullningskostnader å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44 anvisat ett anslag av 30.300 kronor.

Kapitalbudgeten.

Fonden för förlag till statsverket.

2:o) **Uppförande och drift av fabriksanläggningar för tillverkning av syntetiskt gummi.** Kungl. Maj:t har (bilaga 16, punkt 1 av bilagt utdrag

av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 8 oktober 1943) föreslagit riksdagen att till Uppförande och drift av fabriksanläggningar för tillverkning av syntetiskt gummi å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44 anvisa ett investeringsanslag av 6.150.000 kronor.

Vårt lands försörjningsläge beträffande gummiprodukter har ytterligare försämrats sedan frågan om inhemsk produktion av syntetiskt gummi senast underställdes riksdagens prövning. Departementschefen har för sin del tillstyrkt, att i första hand medel nu anvisas i syfte att möjliggöra ett utbyggande av den under uppförande varande fabriksanläggningen för syntetiskt gummi i Ljungaverk till dess dubbla kapacitet eller till 800 ton per år. Kostnaderna härför hava beräknats till 750.000 kronor. Departementschefen har vidare förordat, att avtal i huvudsaklig överensstämmelse med av industrikommissionen framlagt förslag till tilläggsavtal med Stockholms superfosfatfabriks aktiebolag om den avsedda utökningen av anläggningen vid Ljungaverk träffas med bolaget. Riksdagen är ense med departementschefen om att den föreslagna utbyggnaden bör komma till stånd och har icke något att erinra mot beräkningen av kostnaderna härför. Riksdagen anser vidare att nämnda avtalsförslag under nu rådande förhållanden kan godtagas från statens sida.

Vad beträffar uppförande enligt industrikommissionens förslag av ytterligare en fabrik för framställning av syntetiskt gummi med en kapacitet av omkring 800 ton per år har departementschefen på anförda skäl förklarat sig icke nu beredd att förorda, att denna anläggning omedelbart påbörjas, men tillika framhållit, att läget på gummiförsörjningens område kunde tämligen hastigt förändras i sådan riktning att ett uppskov med anläggningen icke kunde anses försvarligt. Departementschefen har därför ansett försiktigheten bjuda, att genom anvisande redan nu av erforderliga medel möjlighet beredes för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena så kunde anses påkalla, skyndsamt låta igångsätta arbetena på en ny anläggning av ifrågasatt slag. Vid den prövning riksdagen ägnat förevarande fråga har riksdagen funnit synnerligen angeläget, att alla utvägar hållas öppna, som kunna vara ägnade att underlätta vårt lands läge beträffande gummiförsörjningen. Riksdagen har därför ansett, att medel böra ställas till Kungl. Maj:ts förfogande i syfte att giva Kungl. Maj:t möjligheter att genom de föreslagna åtgärderna möta en skärpning av läget på ifrågavarande område.

I likhet med departementschefen har riksdagen under nu förevarande förhållanden funnit av industrikommissionen framlagt förslag till avtal med ovan nämnda bolag angående uppförande av den ifrågasatta nya fabriksanläggningen godtagbart från statens sida och ägnat att läggas till grund för ett slutligt avtal med bolaget, därest förhållandena nödvändiggöra, att anläggningen kommer till stånd.

Emot beräkningen av kostnaderna för anläggningens uppförande och drift, 3.900.000 respektive 1.500.000 kronor, har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen har alltså för samtliga ovan nämnda ändamål anvisat ett sammanlagt belopp av $(750.000 + 3.900.000 + 1.500.000 =)$ 6.150.000 kronor och har icke något att invända mot departementschefens förslag att tidigare för gummitillverkningen anvisade kapitalinvesteringsanslag och nu ifrågavarande anslag må utan hinder av det särskilda ändamål, för vilket vederbörande anslag närmast avsetts, disponeras för täckande av eventuell brist, som kan uppkomma å annat av berörda anslag.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till Uppförande och drift av fabriksanläggningar för tillverkning av syntetiskt gummi å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44 anvisat ett investeringsanslag av 6.150.000 kronor.

Stockholm den 24 november 1943.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 491.

Godkänd av första kammaren den 24 november 1943.

Godkänd av andra kammaren den 24 november 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44 för befrämjande av frivillig skyddsympning mot difteri.

(Statsutskottets utlåtande nr 248.)

Till Konungen.

I propositionen nr 356 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 8 oktober 1943, föreslagit riksdagen att dels godkänna av chefen för socialdepartementet förordade grunder för statens medverkan vid genomförande av frivillig skyddsympning mot difteri, dels ock till Skyddsympning mot difteri å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 300.000 kronor.

Av utredningen framgår, att frekvensen av difterisjukdomen under år 1942 visat bestämd tendens till ökning. Med hänsyn härtill och på de skäl departementschefen i övrigt anført anser riksdagen, att ett mera allmänt genomförande av skyddsympning mot difteri nu bör stödjas genom fastställande av grunder för ympningens organisation och det allmännas medverkan vid ympningens genomförande.

Ympningen tänkes åstadkommen på frivillig väg, varvid erforderlig anslutning antages kunna åstadkommas med tillhjälp av en intensiv propaganda. Riksdagen, som finner förslaget i denna del välbetänkt, vill framhålla, att den närmare tidpunkten för och omfattningen av ympningens verkställande föreslås bliva beroende av utvecklingen i fråga om difterisjukdomens utbredning och svårighetsgrad, vilket i och för sig torde komma att underlätta åstadkommandet av tillräcklig anslutning. Mot den av praktiska skäl föreslagna begränsningen av den avgiftsfria ympningen till barn i åldern 1—15 år och till vissa kategorier vuxna, vilka genom sin tjänstgöring äro särskilt utsatta för smittrisk, har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Verksamheten föreslås organiserad i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som gälla för skyddskoppympningen. Den lokala ledningen skall i